

C-30/22. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2022. január 12.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Administrativen sad Veliko Tarnovo (Veliko Tarnovo-i
közigazgatási bíróság, Bulgária)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2021. december 20.

Az alapeljárás felperese:

DV

Az alapeljárás alperese:

Direktor na Teritorialno podelenie na Natsionalnia osiguritelen
institut – Veliko Tarnovo

Az alapeljárás tárgya

Egy bolgár állampolgár által a Direktor na Teritorialno podelenie na Natsionalnia osiguritelen institut (a nemzeti társadalombiztosítási intézet regionális osztályának vezetője, Bulgária) azon határozata ellen indított kereset, amelyben elutasította a munkanélküliség esetén járó pénzügyi ellátások nyújtását megtagadó határozat ellen benyújtott panaszát.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

A Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás második része III. címének értelmezése

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikkének harmadik bekezdése

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1) Úgy kell-e értelmezni a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás 30. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összefüggésben értelmezett 30. cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezést, hogy a 30. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett személyek akkor tartoznak a megállapodás 31. cikke (1) bekezdésének személyi hatálya alá, ha a teljes átmeneti időszak alatt megszakítás nélkül valamely tagállam állampolgárai voltak, és egyidejűleg az Egyesült Királyság jogszabályainak hatálya alá tartoztak, vagy úgy kell-e értelmezni ezt a rendelkezést, hogy a megállapodás 30. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett személyek csak addig tartoznak a 31. cikk (1) bekezdésének hatálya alá, amíg az átmeneti időszak végén és/vagy annak lejártát követően az Egyesült Királyságban foglalkoztatják őket?

2) Úgy kell-e értelmezni a megállapodás 30. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összefüggésben értelmezett 30. cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezést, hogy a 30. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett személyekre akkor terjed ki a megállapodás 31. cikke (1) bekezdésének hatálya, ha uniós polgárként a teljes átmeneti időszak alatt megszakítás nélkül az Egyesült Királyságban rendelkeztek lakóhellyel, és egyidejűleg a teljes átmeneti időszak alatt, annak végéig egyetlen tagállam jogszabályainak hatálya alá tartoztak, vagy úgy kell-e értelmezni ezt a rendelkezést, hogy a 30. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett személyek nem tartoznak a 31. cikk (1) bekezdésének hatálya alá, ha az átmeneti időszak végét követően megszüntették lakóhelyüket az Egyesült Királyságban?

3) Ha a megállapodás 30. cikke (1) bekezdésének a) és c) pontjával összefüggésben értelmezett 30. cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezés értelmezéséből az következik, hogy ezek a rendelkezések nem alkalmazhatók az alapeljárás tényállására, mivel az uniós polgár az átmeneti időszak végét követően megszüntette a lakóhelyét, akkor úgy kell-e értelmezni a megállapodás 30. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett (4) bekezdésében foglalt rendelkezést, hogy a fogadó államban vagy a munkavégzés helye szerinti államban lakóhellyel rendelkező vagy dolgozó személyek már nem tartoznak a 30. cikk (1) bekezdésében foglalt rendelkezés hatálya alá, ha a foglalkoztatási (munkavállalói) jogviszonyuk megszűnt, és ennek következtében elvesztették tartózkodási jogukat, és az átmeneti időszak végét követően elhagyták a munkavégzés helye szerinti államot, illetve a fogadó államot, vagy úgy kell-e értelmezni ezeket a rendelkezéseket, hogy a 30. cikk (4) bekezdésében meghatározott korlátozás az átmeneti időszak végét követően gyakorolt tartózkodási és munkavállalási jogra vonatkozik, anélkül, hogy releváns lenne, hogy mikor szűntek meg e jogok, ha azok az átmeneti időszak végét követően is fennálltak?

Az Európai Unió jogszabályai és ítélkezési gyakorlata

A Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás: a 2. cikk e) pontja, a 30. cikk (1) bekezdésének a) és c) pontja, valamint (2) és (3) bekezdése, a 31. cikk (1) bekezdésének első mondata és (2) bekezdése, a 32. cikk (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja, a 161. cikk (1) bekezdése

A 2. cikk e) pontja értelmében „átmeneti időszak»: a 126. cikkben meghatározott időszak”.

A 30. cikk (1) bekezdésének a) pontja: „Ez a cím a következő személyekre alkalmazandó: a) az átmeneti időszak végén az Egyesült Királyság jogszabályainak hatálya alá tartozó uniós polgárok, valamint családtagjaik és túlélő hozzátartozóik;”

A 30. cikk (1) bekezdésének c) pontja: „Ez a cím a következő személyekre alkalmazandó: c) az átmeneti időszak végén az Egyesült Királyságban lakóhellyel rendelkező és valamely tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozó uniós polgárok, valamint családtagjaik és túlélő hozzátartozóik;”

A 30. cikk (2) bekezdése: „Az (1) bekezdésben említett személyekre mindaddig kiterjed e cím hatálya, amíg megszakítás nélkül az említett bekezdésben foglalt helyzetek valamelyikében maradnak, mely helyzet egyidejűleg érinti valamely tagállamot és az Egyesült Királyságot.”

A 30. cikk (3) bekezdése: „Ez a cím alkalmazandó azokra a személyekre is, akik nem, vagy már nem tartoznak e Cikk (1) bekezdése a)–e) pontjának hatálya alá, de e megállapodás 10. Cikkének hatálya alá tartoznak, továbbá azok családtagjaira és túlélő hozzátartozóira is.”

A 31. cikk (1) bekezdésének első mondata: „Az EUMSZ 48. Cikkében, a 883/2004/EK rendeletben és a 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglalt szabályok és célkitűzések alkalmazandók az e cím hatálya alá tartozó személyekre.”

A 31. cikk (2) bekezdése: „E megállapodás 9. Cikkétől eltérve, e cím alkalmazásában a 883/2004/EK rendelet 1. Cikkében szereplő fogalom meghatározások alkalmazandók.”

A 32. cikk (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja: „A következő szabályok alkalmazandók az ebben a Cikkben meghatározott mértékben a következő helyzetekben, amennyiben azok a 30. Cikk hatálya alá nem tartozó vagy már nem tartozó személyekhez kapcsolódnak: a biztosítási, szolgálati, önálló vállalkozói vagy tartózkodási időszakok – beleértve a 883/2004/EK rendelettel összhangban az ilyen időszakokból eredő jogokat és kötelezettségeket is – érvényesítése és összeszámítása céljából a következő személyek tartoznak e cím hatálya alá: (i) az

uniós polgárok, valamint a valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező hontalan személyek és menekültek és a 859/2003/EK rendelet feltételeit teljesítő harmadik országbeli állampolgárok, akik az átmeneti időszak vége előtt az Egyesült Királyság jogszabályainak hatálya alá tartoztak, továbbá családtagjaik és túlélő hozzátartozóik;”

A 161. cikk (1) bekezdése: „Amennyiben valamely tagállam bírósága előzetes döntéshozatal végett az e megállapodás értelmezésére vonatkozó kérdést terjeszt az Európai Unió Bírósága elé, a nemzeti bíróság e kérdést tartalmazó határozatáról az Egyesült Királyság értesítést kap.”

Nemzeti jogszabályok

Kodeks za sotsialnoto osiguryavane (társadalombiztosítási törvénykönyv, Bulgária), többször módosítva és kiegészítve, a 2021. szeptember 16-i 77. számú DV-ben kihirdetett változat **(a továbbiakban: KSO):**

Az 54a. cikk (1) bekezdése Munkanélküliség esetén járó ellátásra jogosultak azok a személyek, akik után a biztosítás megszűnését megelőző 18 hónapból legalább 12 hónapig kötelező biztosítási járulékot fizettek a „munkanélküliségi” alapba, és akiket a munkaügyi hivatal munkanélküliként tart nyilván; akik a biztosítási időszakok és életkoruk alapján nem szereztek a Bolgár Köztársaságban nyugdíjra való jogosultságot vagy más tagállamban öregségi nyugdíjra való jogosultságot, a biztosítási időszakok és életkoruk alapján nem részesülnek a 68a. cikk szerinti csökkentett összegű nyugdíjban vagy a 168. cikk szerinti foglalkoztatási nyugdíjban, és nem végeznek olyan munkát, amely e törvénykönyv vagy más állam jogszabályai szerint kötelező biztosítás alá tartozik, kivéve a Kodeks na truda (a bolgár munka törvénykönyve) 114a. cikkének (1) bekezdésében említett személyeket.

A 117. cikk (1) bekezdése 2. pontjának b) alpontja A munkanélküliség esetén járó ellátás megtagadásával, helytelen kiszámításával, módosításával vagy megszüntetésével kapcsolatos panaszokat a nemzeti társadalombiztosítási intézet illetékes regionális osztályának vezetőjéhez kell benyújtani.

119. cikk A közigazgatási bíróság ítélete ellen az Administrativnoprotsesualen kodeks (közigazgatási eljárásról szóló törvénykönyv, Bulgária) rendelkezései szerint felülvizsgálati kérelmet lehet benyújtani, kivéve a 117. cikk (1) bekezdésének 1. pontjában és 2. pontjának b) és e) alpontjában – a legfeljebb 1000 leva (BGN) összegű járulékok esetében –, valamint f) és g) alpontjában említett aktusok elleni keresetek tárgyában hozott ítéleteket.

A tényállás és az eljárás rövid bemutatása

- 1 Az ügyiratokból megállapítható, hogy a felperes bolgár állampolgár. A felperest a következőképpen foglalkoztatták egyesült királysági székhellyel rendelkező

munkáltatóknál: a) 2014. december 1-jétől 2016. július 16-ig a Mimosa Health Care GL munkáltató alkalmazásában állt; b) 2016. július 16-tól 2018. december 24-ig a Wellburn Care Homes Ltd munkáltató alkalmazásában állt; c) 2018. szeptember 20-tól 2020. február 2-ig az Lfcal Care Force LLP munkáltató alkalmazásában állt és d) 2020. február 3-tól 2021. március 29-ig az NHS YORK Teaching Hospital munkáltató alkalmazásában állt.

- 2 A munkanélküli felperes 2021. április 2-án a nemzeti KSO szerinti, munkanélküliség esetén járó ellátások iránti kérelmet nyújtott be. A felperes a kérelmében előadta, hogy az NHS YORK Teaching Hospital munkáltatóval fennálló jogviszonya 2021. március 29-én megszűnt, mivel határozott idejű munkaszerződése lejárt. Egyéb releváns körülmények mellett azt is állította, hogy nem szerzett öregségi nyugdíjra való jogosultságot egy másik államban. A kérelemhez csatolták a munkaviszonya 2021. március 29-i megszűnéséről szóló dokumentumot. A 2021. április 5-i határozatával az az intézmény, amelyhez a kérelmet benyújtották, a KSO 54d. cikkének (4) bekezdése alapján felfüggesztette a munkanélküliség esetén járó ellátások nyújtására vonatkozó közigazgatási eljárást. Ennek indokolásaként kifejtette, hogy az Egyesült Királyságban történő foglalkoztatás tekintetében igazolni kell a megjelölt biztosítási időszakokat.
- 3 Másnap, 2021. április 6-án az intézmény levelet küldött a felperesnek, amelyben a következő három dokumentum benyújtását kérte: biztosítási időszakok és jövedelmek más tagállam általi igazolása iránti kérelem, az Egyesült Királyság illetékes hatósága által megkövetelt CA3916 formanyomtatvány, valamint a 883/2004/EK rendelet 65. cikke (2) bekezdésének alkalmazásával összefüggésben a lakóhely meghatározásához szükséges nyilatkozat.
- 4 Ezeket a dokumentumokat a felperes utolsó egyesült királysági munkáltatója által kiállított további dokumentumokkal együtt nyújtották be. Ezek alátámasztják a fenti 1. pontban ismertetett körülményeket. A felperes biztosítási irataira és a megkeresett munkabér összegére vonatkozóan kezdeményezték a társadalombiztosítási adatok elektronikus cseréjét Bulgária és az Egyesült Királyság között.
- 5 2021. augusztus 16-án a munkanélküli-biztosítási intézmény elrendelte a felperes kérelmével kapcsolatos közigazgatási eljárás újraindítását, és megállapította, hogy az elektronikus adatcsere keretében kapott strukturált elektronikus dokumentum alapján megállapíthatóak az Egyesült Királyságban szerzett biztosítási időszakok és a 2020. február 3. és 2021. március 29. közötti utolsó időszak, amely adatok annak vizsgálatához szükségesek, hogy fennáll-e a munkanélküli ellátásra való jogosultság.
- 6 2021. augusztus 18-án a bolgár munkanélküli-biztosítási intézmény határozatot hozott a kérelemről. A KSO 54g. cikkének (1) bekezdésére és 54a. cikkének (1) bekezdésére hivatkozva az intézmény megtagadta a kért munkanélküliség esetén járó ellátások folyósítását. Konkrétan arra hivatkozott, hogy a felperes 2014. december 8-tól 2021. március 29-ig az Egyesült Királyságban rendelkezett

biztosítási időszakokkal, ezt követően pedig nincsenek „bolgár” biztosítási időszakai. A kilépési megállapodás 30. cikke nem alkalmazható, mivel a felperes Bulgáriába való visszatérése megszakította azt a határokon átnyúló helyzetet, amelyben 2020. december 31-én a felperes volt, és így a helyzete nem érinti egyidejűleg az Egyesült Királyságot és valamely tagállamot. Kifejtették továbbá, hogy a szociális ellátásokra való jogosultság megszerzése tekintetében, amelynek vizsgálata a nemzeti jog alkalmazásával történik, a megállapodás 32. cikke csupán a 2020. december 31. előtt és után szerzett biztosítási időszakok összeszámítását szabályozza. A felperes lényegében nem végzett olyan munkát Bulgáriában, amelynek megszűnése miatt vizsgálni kellene, hogy a felperes megfelel-e a munkanélküliség esetén járó ellátásokra való jogosultságot szabályozó bolgár törvényben előírt követelményeknek.

- 7 A felperes 2021. szeptember 7-én a KSO-ban előírt eljárás szerint panaszt nyújtott be a határozat ellen az alapeljárás alpereséhez, azzal az indokolással, hogy a megállapodás 30. cikke olyan eseteket szabályoz, mint az övé. A felperes a panaszában többek között kifejtette, hogy olyan uniós polgárnak minősül, aki az átmeneti időszak végén az Egyesült Királyság jogszabályainak hatálya alá tartozott, és hogy a 2019. március 25-i (EU) 2019/500 rendelet alkalmazandó. A panasz alapján az alperes meghozta az alapeljárás tárgyát képező határozatot.

Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érvei

- 8 A felperes mind a panaszában, mind a bíróság előtt azt állítja, hogy az alperes tévesen értelmezte a megállapodást. Annak 30. cikke éppen az olyan eseteket szabályozza, mint az övé, mivel a Bulgáriába, vagyis az Európai Unió egyik tagállamába való visszatérése olyan határokon átnyúló helyzetet teremtett, amelyet a megállapodás rendelkezései szabályoznak. A felperes olyan uniós polgárnak minősül, aki az átmeneti időszak végén az Egyesült Királyság jogszabályainak hatálya alá tartozott. Ha továbbra is az Egyesült Királyságban végzett volna munkát, a helyzete nem lenne határokon átnyúló, mivel mind az elvégzett munka, mind a munkanélküliség esetén járó ellátásokra való jogosultság az Egyesült Királyság jogszabályainak hatálya alá tartozna. Az Egyesült Királyság megfelelő hatóságai éppen ezért adták ki a felperes kérelméhez csatolt, a munkanélküliség esetén járó ellátásokkal kapcsolatos tényeket és körülményeket bizonyító dokumentumot.
- 9 A megtámadott határozatban az alperes megállapította, hogy a KSO 54a. cikke (2) bekezdésének 4. pontja szerint olyan nemzetközi szerződés alapján, amelynek Bulgária is részes fele, vagy a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló európai rendelet alapján a más tagállam joga alapján elismert időszakokat is el kell ismerni biztosítási időszakokként. Ennek megfelelően megállapítást nyert, hogy Bulgáriának főszabály szerint a 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet (az áttekinthetőség érdekében a továbbiakban: rendelet), valamint a 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló, 2009. szeptember 16-i 987/2009/EU

európai parlamenti és tanácsi rendeletet (az áttekinthetőség érdekében a továbbiakban: végrehajtási rendelet) kell alkalmaznia. E megállapítás alapján az alperes úgy vélte, hogy a rendelet 11. cikke (3) bekezdésének a) pontjában foglalt kollíziós szabály főszabály szerint alkalmazandó, amely alól a 65. cikk (2) bekezdése kivételt képez. Mivel az Egyesült Királyság 2020. január 31-én nem volt tagállam, az átmeneti időszak végét követően (2020. december 31. után) a megállapodást kell alkalmazni. Az érvényesített jog jellegére tekintettel a személyi hatály a 30. cikkben foglalt rendelkezésekben meghatározott személyi hatály, ahol a rendelkezés rendszere szerint a személyek hat csoportját határolták el. Indokolásként az alperes kifejti, hogy ha a felperesnek utoljára 2020. február 3. és 2021. március 29. között volt szolgálati időszaka az Egyesült Királyságban (ami nem vitatott), akkor a felperesre a megállapodás 30. cikke (1) bekezdésének 3. pontja szerinti tényállás vonatkozik. Ez a rendelkezés azonban csak a (2) bekezdés figyelembevételével alkalmazható. Ezért határokon átnyúló helyzet csak akkor áll fenn, ha valamely tagállam állampolgára egy másik tagállamban végez munkát. Mivel a felperes munkaviszonya 2021. március 29-én megszűnt, a határokon átnyúló helyzet 2021. március 30-tól megszakadt, így a felperes nem minősül a megállapodás 30. cikkének (1) bekezdése szerinti személynek. Ennélfogva a rendelet 61. és azt követő cikkeiben foglalt rendelkezések nem vonatkoznak a felperesre. Másrészt a megállapodás 32. cikke olyan személyekkel kapcsolatos különleges esetekre vonatkozik, akik nem vagy már nem tartoznak a megállapodás 30. cikke (1) bekezdésének hatálya alá. Ezekre a személyekre csupán a biztosítási, szolgálati és az ellátásra vonatkozó jogosultság megszerzéséhez szükséges egyéb időszakok összeszámításának elve vonatkozik. Következésképpen az említett időszakok összeszámítása céljából a rendeletnek megfelelően az átmeneti időszak végét követően teljesített időszakokat kell figyelembe venni, az érintett személyek pedig uniós polgárok vagy az Egyesült Királyság állampolgárai, és ezek lényegében olyan személyek csoportjai, akik csak 2020. december 31. előtt, illetve ezen időpont előtt és után szereztek jogosultságot az ellátásokra. E személyek esetében a nemzeti jogot kell alkalmazni a jogaik vizsgálata során, és az Egyesült Királyságban szerzett szolgálati és biztosítási időszakokat, valamint a nemzeti jog hatálya alá tartozó időszakokat össze kell számítani. Mivel a bolgár jog szerint nem állnak fenn biztosítási időszakok, a munkanélküliség esetén járó ellátásra való jogosultságot nem kell elismerni, és az ilyen ellátást meg kell tagadni. Az alperes a felperesnek címzett 2021. augusztus 31-i levelére tekintettel ténylegesen tagadta, hogy hatáskörrel rendelkezne a felperes ellátásra való jogosultságának elismerésére és teljesítésére.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid bemutatása

- 10 Az alapeljárásban megállapított tények nem vitatottak. A kérdést előterjesztő bíróság által leírt tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok megerősítik. A bíróságnak kétségei vannak a megállapodás rendelkezéseinek az alperes általi értelmezését illetően. Mivel a kérdést előterjesztő bíróságnak a megtámadott határozat jogszerűségével kapcsolatos jogvitát jogerős bírósági határozattal kell

eldöntenie, tekintettel az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdésében foglalt egyértelmű rendelkezésre, nincs akadálya annak, hogy a bíróság a megállapodás releváns rendelkezéseinek értelmezését kérje. A megállapodás 161. cikkének (1) bekezdése értelmében az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik az e megállapodás értelmezésére vonatkozóan előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések tekintetében.

- 11 A kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint az alperes határozata jogszerűségének vizsgálatát közvetlenül a rendelet kollíziós szabályai (61–65a. cikk) és a végrehajtási rendelet konkretizáló szabályai (5. fejezet) határozzák meg, és az attól függ, hogy e rendelkezések alkalmazhatók-e az egyezmény 31. cikkének (1) bekezdése alapján a megállapított tényállásra, illetve attól, hogy a megállapodás 32. cikke csak időszakok összeszámítása céljából alkalmazható-e, és e vizsgálatnak ki kell terjednie az ellátásra való jogosultság elismerése tekintetében illetékes intézményre vonatkozó kérdésre is.
- 12 Ezzel összefüggésben először is meg kell jegyezni, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak a megállapodás 30. cikke (1) bekezdése c) pontjának a felperes jogi helyzetére való alkalmazhatóságát illetően. E rendelkezés értelme, valamint logikai vizsgálata és személyi hatálya azt eredményezi, hogy e rendelkezés olyan helyzetekre vonatkozik, amelyekben a következő feltételek együttesen fennállnak: a) olyan uniós polgár, aki a rendelkezés alkalmazásának időpontjában az Egyesült Királyságban rendelkezik lakóhellyel; b) ez az uniós polgár az átmeneti időszak végén nem az Egyesült Királyság jogszabályainak, hanem egy másik tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozott; c) ezek a szabályok e személyek családtagjaira és túlélő hozzátartozóira is vonatkoznak. A jelen ügyben a megállapított tényállásból az következik, hogy a felperes legalábbis az átmeneti időszak végén a megállapodásnak a rendelet 1. cikkének l) pontjával összefüggésben értelmezett 31. cikkének (2) bekezdése szerint az Egyesült Királyság jogszabályainak hatálya alá tartozott. Ebben az összefüggésben a bíróság úgy véli, hogy a felperes a megállapodás 30. cikke (1) bekezdése a) pontjának hatálya alá tartozik. E rendelkezés két feltétel együttes fennállását írja elő: (a) az érintett személynek a rendelkezés alkalmazásának időpontjában uniós polgárnak kell lennie, és b) ennek az uniós polgárnak a 126. cikkben említett átmeneti időszak végén az Egyesült Királyság jogszabályainak hatálya alá kellett tartoznia. Függetlenül attól, hogy a két tényállás közül melyik határozza meg a felperes jogi helyzetét, az alperes nyilvánvalóan úgy értelmezi ezeket, hogy alkalmazhatóságuk a megállapodás 30. cikkének (2) bekezdésében foglalt követelményektől függ. Amint már említettük, az alperes úgy véli, hogy az általa „határokon átnyúlónak” nevezett helyzet e rendelkezés értelmében csak akkor áll fenn, ha az egyik tagállam állampolgára egy másik tagállamban végez munkát. Ha az Egyesült Királyságban fennálló munkaviszony megszűnése következtében ez a helyzet nem áll fenn, akkor a felperes már nem tartozik a megállapodás 30. cikkében foglalt tényállásokban említett személyek körébe, így a 31. cikk (1) bekezdésében foglalt hivatkozás nem vonatkozik rá. A bíróságnak kétségei vannak az alperes ezen értelmezésével kapcsolatban. A fent kifejtettek szerint a 30. cikk (2) bekezdése

úgy rendelkezik, hogy az (1) bekezdésben említett személyekre mindaddig kiterjed e cím hatálya, amíg megszakítás nélkül az említett bekezdésben foglalt helyzetek valamelyikében maradnak, mely helyzet egyidejűleg érinti valamely tagállamot és az Egyesült Királyságot. A „mindaddig, amíg” kifejezés valószínűleg nem értelmezhető úgy, hogy a rendelkezés hatálya egy olyan helyzet időtartamára korlátozódik, amelyben a más tagállam állampolgárságával rendelkező munkavállaló az Egyesült Királyságban végez munkát. A rendelkezés értelme és célja, valamint teleologikus értelmezése valójában arra enged következtetni, hogy a 30. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett személyek akkor tartoznak a rendelkezés személyi hatálya alá, ha a megállapodás 126. cikkében meghatározott teljes átmeneti időszak alatt egyidejűleg uniós polgárok és az Egyesült Királyság jogszabályainak hatálya alá tartozó személyek, azzal, hogy ezek a feltételek nem változhatnak ezen időszak alatt, és hogy a feltételek egyikének későbbi változása nem befolyásolja a megállapodás 30. cikke (1) bekezdésének személyi hatályát.

- 13 Lehetségesnek tűnik azonban, hogy a „mindaddig, amíg” kifejezés alatt a rendelkezés azt az időpontot érti, amikor e rendelkezés kollíziós joghatása érvényesül. Hasonló lenne a helyzet még akkor is, ha – amint azt az alperes véli – a felperes jogi helyzetét a megállapodás 30. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt feltétel alá kellene sorolni. A megállapodás szövege és célja szerinti értelmezés arra enged következtetni, hogy az (1) bekezdés c) pontjában említett személyek a megállapodás alkalmazásának teljes átmeneti időszaka alatt a rendelkezés személyi hatálya alá tartoznak, ha a teljes átmeneti időszak alatt az Egyesült Királyságban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok, és azok is maradnak, és egyidejűleg a teljes időszak alatt csak egy és ugyanazon tagállam jogszabályainak hatálya alá tartoznak. A rendelkezést azonban úgy is lehet értelmezni, hogy a „mindaddig, amíg” kifejezés megköveteli, hogy a 31. cikk (1) bekezdésének személyi hatálya csak addig az időpontig terjedjen, amíg az (1) bekezdés c) pontjában említett feltételek együttesen fennállnak, azaz amíg az érintett személy munkavállalóként az Egyesült Királyságban lakóhellyel rendelkező uniós polgár, aki egyidejűleg valamely tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik. A fenti okokból a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az Európai Unió Bírósága a megállapodás 30. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett 30. cikke (1) bekezdésének a) és c) pontjára vonatkozó hasznos értelmezést adhat.
- 14 A már kifejtetteken túlmenően – a megállapodásnak az alapeljárásban megállapított tényállásra való esetleges alkalmazhatóságára tekintettel – a kérdést előterjesztő bíróság számára szükséges a megállapodás 30. cikke (3) és (4) bekezdésének értelmezése. Meg kell jegyezni, hogy az alperes a megállapodás szubszidiárius jellege ellenére nem nyilatkozott annak hipotetikus és/vagy kizárólagos alkalmazhatóságáról. A megállapodás 30. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy annak ellenére, hogy valamely személy nem tartozik az (1) bekezdés a)–e) pontjának hatálya alá, a megállapodást e személyre is alkalmazni kell, ha a 10. cikk hatálya alá tartozik (a jelen ügyben a tényállásra tekintettel az (1) bekezdés a) pontja tűnik relevánsnak). A 30. cikk (4) bekezdése értelmében a

(3) bekezdésben említett személyek csak addig tartoznak a megállapodás hatálya alá, amíg e megállapodás 13. cikke szerint a fogadó államban történő tartózkodáshoz való joggal vagy a 24. vagy 25. cikk szerinti munkavállaláshoz való joggal rendelkeznek. Amennyiben tehát megállapítható a megállapodás 30. cikke (3) bekezdésének alkalmazhatósága, a kérdést előterjesztő bíróság számára a hatálynak a (4) bekezdéssel összefüggésben történő értelmezése is hasznos. Első pillantásra a rendelkezés értelme és célja arra utal, hogy miután a foglalkoztatott személy (munkavállaló) jogviszonya az Egyesült Királyságban megszűnt, és e személy (uniós polgár) elhagyta az Egyesült Királyságot, a megállapodás 30. cikkének (3) bekezdése már nem alkalmazható rá, mivel a (4) bekezdésben foglalt feltétel tekintetében elvesztette a tagállamban történő tartózkodáshoz való jogát, mivel az e tagállamban való tartózkodásának egyetlen oka az ott végzett munka volt. Ugyanakkor az is elképzelhetőnek tűnik, hogy a (4) bekezdés szerinti korlátozás az átmeneti időszak végét követően gyakorolt tartózkodási és munkavállalási jogra vonatkozik, függetlenül attól, hogy e jogokat mennyi ideig gyakorolták, mivel az érintett személyt egyébként is továbbfoglalkoztatták, és e személy jogosult volt arra, hogy az átmeneti időszak végét követően egy bizonyos ideig a fogadó államban rendelkezzen lakóhellyel, és e személy ebben az időszakban a 31. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik. Ezen okok miatt az ügy eldöntéséhez hasznos lenne, ha az Európai Unió Bírósága iránymutatást adna a kérdést előterjesztő bíróságnak a hivatkozott rendelkezések értelmezésére vonatkozóan.

- 15 Végül meg kell jegyezni, hogy figyelembe kell venni azt a körülményt, hogy mivel a felperes nem rendelkezik olyan helyettesítő jövedelemmel, amely ellentételezhetné az Egyesült Királyságban munkavállalóként végzett munkából származó jövedelmének elvesztését, és tekintettel arra, hogy az ellátásra való jogosultságot esetleg az Egyesült Királyságban kell igényelni határidőn belül és az ott meghatározott feltételeknek megfelelően, a kérdést előterjesztő bíróság köteles kérni a Bíróság elnökét, hogy rendelje el az előzetes döntéshozatali eljárásnak a Bíróság eljárási szabályzatának 105. cikkében foglalt rendelkezések szerinti lefolytatását.